

DOKUMENT WYJAŚNIAJĄCY

do Karty aktualizacji nr CC/06/2026 Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej - Sposób funkcjonowania Centralnego systemu informacji rynku energii oraz współpracy Operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego, działającego jako Operator informacji rynku energii, z Użytkownikami systemu elektroenergetycznego i innymi podmiotami zobowiązanymi lub uprawnionymi do korzystania z Centralnego systemu informacji rynku energii

Przedmiot zmian

Zmiana Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej - Sposób funkcjonowania Centralnego systemu informacji rynku energii oraz współpracy Operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego, działającego jako Operator informacji rynku energii, z Użytkownikami systemu elektroenergetycznego i innymi podmiotami zobowiązanymi lub uprawnionymi do korzystania z Centralnego systemu informacji rynku energii (dalej: IRiESP-OIRE) wynika z konieczności dostosowania IRiESP-OIRE do zmieniających się potrzeb uczestników rynku energii oraz zapewnienia zgodności z funkcjonalnościami Centralnego systemu informacji rynku energii (dalej: CSIRE). Zakres zmian przedstawia się następująco:

- zmiana celu grupy procesów dla grupy 4 polegająca na rozszerzeniu zakresu danych udostępnianych Sprzedawcy Energii (SE) o informacje dotyczące charakterystyki Punktu Poboru (PP) oraz jego statusu, niezbędne do zawarcia umowy sprzedaży energii;
- wprowadzenie nowego celu procesu 6.7, dotyczącego przekazywania informacji o Sprzedawcy z urzędu;
- zmiana terminu uruchomienia procesu wstrzymania dostarczania w sytuacji zagrożenia oraz terminu wznowienia dostarczania po sytuacji zagrożenia;
- zmiana w procesie zarządzania obiektem pomiarowym - umożliwienie wskazania daty w momencie zapytania o obiekt;
- wydłużenie bramek czasowych dla procesów dotyczących danych historycznych;
- uproszczenie procedury zmiany danych osób kontaktowych oraz danych ABIRE, wskazanych w umowie CSIRE;
- obowiązek ponownej certyfikacji podmiotu, w przypadku zmiany przepisów lub wymagań.

Przyczyna zmian

Wprowadzone zmiany mają charakter porządkujący i usprawniający, a ich celem jest zarówno zwiększenie efektywności procesów, jak i podniesienie poziomu bezpieczeństwa informacji przetwarzanych w CSIRE. Aktualizacja uwzględnia zarówno postulaty uczestników rynku, jak i wymogi wynikające z prawa energetycznego oraz zasad cyberbezpieczeństwa.

Zmiana celu grupy procesów dla grupy 4 stanowi odpowiedź Operatora informacji rynku energii (dalej: OIRE) na zgłoszone potrzeby uczestników rynku. Dotychczas funkcjonował odrębny proces umożliwiający pozyskanie danych dla zawarcia umowy kompleksowej, natomiast brakowało analogicznego mechanizmu dla umowy sprzedaży. Projektowana zmiana opiera się na wzorcu istniejących procesów dotyczących umów kompleksowych i dostosowuje cel grupy procesów do zakresu komunikatów przesyłanych do CSIRE przez użytkowników. Udostępnienie danych będzie możliwe również na podstawie upoważnienia udzielonego SE przez Użytkownika KSE w odniesieniu do pojedynczego PP

Wprowadzenie nowego celu procesu 6.7, dotyczącego przekazywania informacji o Sprzedawcy z urzędu, odzwierciedla funkcjonalność systemu CSIRE, która była już stosowana w praktyce. Uregulowanie tej kwestii w przepisach zapewnia spójność pomiędzy regulacjami a działaniem systemu.

Zmiana terminu uruchomienia procesu „Wstrzymanie dostarczania w sytuacji zagrożenia” jest odpowiedzią OIRE na postulaty Operatorów i umożliwia zgłaszanie wstrzymania dostarczania energii na dzień poprzedni, po ustaniu zagrożenia życia, zdrowia lub środowiska. W sytuacjach awaryjnych (np. pożar) Operatorzy muszą niezwłocznie odłączyć zasilanie, a wymaganie zgłoszenia w tym samym dniu byłoby nieproporcjonalne i mogłoby prowadzić do podawania nieprawdziwych informacji. Analogiczna zmiana została wprowadzona w procesie wznowienia dostarczania, co zapewnia spójność regulacji.

Celem zmiany w procesie zarządzania obiektem pomiarowym jest usprawnienie obsługi obiektów pomiarowych poprzez umożliwienie wskazania daty w momencie zapytania o obiekt. Rozwiązanie to ułatwia zarządzanie, pozwala na jednoznaczną identyfikację daty utworzenia obiektu oraz obsługę tokenu daty wstecznej, co wcześniej było uzależnione od bramki czasowej. Dotychczas utworzenie obiektu następowało wyłącznie w wyniku zgłoszenia, bez możliwości weryfikacji daty jego powstania. Po zmianie zgłaszający może wskazać datę w przedziale 1–14 dni do przodu.

Wydłużenie bramek czasowych dla procesów dotyczących danych historycznych uwzględnia potrzeby zgłaszane przez użytkowników rynku i jest powiązana z przesunięciem terminu rozpoczęcia obowiązkowego realizowania procesów rynku energii za pośrednictwem CSIRE na październik 2026 r. Po tej dacie komunikacja pomiędzy uczestnikami rynku będzie realizowana wyłącznie za pośrednictwem CSIRE. Wydłużenie terminów obsługi wybranych procesów umożliwia dłuższe funkcjonowanie kanału wymiany informacji pomiędzy Operatorami i Sprzedawcami energii, który docelowo zostanie wygaszony z upływem terminu wskazanego w zmienianych przepisach.

Zmiana w Załączniku nr 2 do IRIESP-OIRE - wzorzec umowy, o którym mowa w art. 11zg ust. 2 ustawy Prawo energetyczne, ma na celu uproszczenie procesu aktualizacji danych osób kontaktowych oraz danych ABIRE. W ocenie OIRE czynność ta nie powinna wymagać zawarcia aneksu do Umowy CSIRE. Wniosek o aktualizację danych będzie składany w uproszczonej formie, co przyspieszy odzwierciedlenie zmian w systemie.

Uzupełnienie Załącznika 3 do IRIESP-OIRE „Procedura przyłączania systemów informacyjnych do Centralnego Systemu Informacji Rynku Energii” wynika z konieczności zapewnienia bezpieczeństwa informacji i cyberbezpieczeństwa CSIRE. Uregulowano obowiązek ponownej certyfikacji podmiotu w przypadku zmiany przepisów określających wymagania dla testów certyfikacyjnych.

Planowany termin wejścia w życie zmian

Biorąc pod uwagę postępy prac nad budową CSIRE, zakres zmian, termin przeprowadzonych konsultacji publicznych Karty aktualizacji nr CC/06/2026 IRIESP-OIRE oraz potrzeby zgłaszane przez interesariuszy – OIRE zwnioskuje do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o określenie terminu wejścia w życie na 9 kwietnia 2026 r. lub inny dzień umożliwiający zastosowanie wdrażanych w karcie rozwiązań.